

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:1953

av **Staffan Danielsson och Fredrik Christensson (båda C)**

Inget lagkrav på bete för frigående kor i modern lösdrift

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag om att ta bort lagkravet på bete för frigående kor i modern lösdrift och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges mjölkkor har det mycket bra, djurskyddet är gott. Den svenska djurskyddslagen, dåvarande statsminister Ingvar Carlssons (S) present till författarinnan Astrid Lindgren, är strängast i världen. Den är till och med så sträng, och kostsam att uppfylla, att både kor och grisar blir allt färre i Sverige. Importmatens andel av vad vi äter har på kort tid fördubblats och är nu högst i Europa, 55–60 procent av vår mat importeras, till exempel ost och fil från kor som inte går ut på bete.

På Astrid Lindgrens tid stod korna huvuddelen av året uppbundna i trånga lagårdar. För dem var det naturligtvis en befrielse att få komma ut på bete under sommarhalvåret. Djurskyddslagen kräver därför än idag att alla kor ska ut på bete minst sex timmar per dag under minst några månader.

För de 30–40 procent av korna som fortfarande står uppbundna är denna regel självklar och riktig. Men är den det för de allt flera kor som året om rör sig fritt i modern lösdrift med tillgång till foder, mjölkning och ligg- och rastplatser under hela året?

Enligt mig och alltfler mjölkbönder: nej! Om korna har det bra under 9–10 månader under året i sina lösdriftslagårdar, så torde de ha det även under de återstående 2–3 månaderna.

Djurskyddslagen ska se till att korna har det bra, men inte ålägga extra välfärd som därtill inte självklart är nödvändig.

Utan tvingande lagkrav kan mejerierna själva marknadsföra ”betesmjölk” på marknaden och få ut merpris. Staten kan då också använda landsbygdsersättningarna till en kovälfärdsersättning.

Men, argumenterar en del, om uppbunda kor måste ut på bete måste det väl gälla alla? Motfrågan är given: i så fall, borde inte alla kor få röra sig fritt och ingen stå uppbunden?

För större lösdriftsbesättningar, där bonden investerat flera tiotals miljoner i modern lösdrift där korna rör sig fritt, kan kravet på betesdrift några månader medföra rätt betydande lönsamhetsförluster genom merkostnader och lägre mjölmängder. Korna kommer därtill vanligen inte ut på hagmarksbete utan oftast bara på åkerbeten nära kostallet. På marginalen kan detta bidra till att färre väljer att bygga nya lagårdar, importmaten fortsätter öka från länder där till exempel korna aldrig är ute.

Även utan en tvingande lagstiftning med beteskrav för kor i modern lösdrift så kommer de allra flesta kor ändå att vara ute på bete. I alla kobesättningar går därtill sinkor och ungdjur på bete, och de flesta kalvarna säljs till gårdar som föder upp nötkreatur och utnyttjar betesdrift i stor omfattning.

Grunden för hagmarksbeten och ett öppet landskap med biologisk mångfald är alltså en bibehållen mjölkproduktion, alldeles oavsett om kor i modern lösdrift genom lagkrav åläggs att vara ute på bete, eller ej. Det som hotar hagmarkerna är när lagårdar läggs ner och mjölkorna minskar, vilket nu sker i ökande takt.

Mjölkföretagare som satsat allt på att låna upp och bygga bra tvingas i personliga konkurser eller till nedläggning, bland annat på grund av de merkostnader som de svenska djurskyddslagarna i bästa välmening kräver. När så sker är lagkraven kontraproduktiva, eftersom de resulterar i ökad matimport. Jag brukar benämna det hyckleri.

Riksdagen bör mot denna bakgrund ge regeringen tillkänna att återkomma till riksdagen med förslag om att ta bort lagkravet på bete för frigående kor i modern lösdrift.

Staffan Danielsson (C)

Fredrik Christensson (C)